AQRAR TƏDQİQATLAR MƏRKƏZİ

Azerbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi

Kənd Təsərrüfatı və Ərzaq Məhsulları üzrə Dünya Bazarı Konyukturasına dair Qısa İcmal

Dekabr 2024

M ü n d ə r i c a t

FAO-nun qlobal ərzaq qiymətləri indeksinə dair hesabatı....2
Buğda üzrə dünya bazarı konyukturasına dair qısa icmal....3
Rusiya buğdasının ixrac qiyməti....6
Arpanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal....7
Düyünün dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal....8
Qarğıdalının dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal....9
Pambıq üzrə dünya bazarı konyukturasına dair qısa icmal....10
Pambığın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal....11
Xam ipəyin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal....12
Quru baramanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal....13
Günəbaxan yağının Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal....14
Zeytun yağının dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal....15
Çayın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal....16
Şəkərin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal....17
Soyanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal....18
Mal ətinin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal....19
Qoyun ətinin Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal....20
Donuz ətinin Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal....21
Quş ətinin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal....22
Südün dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal....23
Gübrənin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal....25

FAO-nun qlobal ərzaq qiymətləri indeksinə dair hesabatı

(FAO-nun 3 yanvar 2025-ci il tarixli açıqlaması)

FAO-nun Ərzaq Qiymətləri İndeksi 2024-cü ilin dekabr ayında əvvəlki aya nisbətən azalıb.

- **Qlobal Ərzaq Qiyməti İndeksi** 2024-cü ilin dekabr ayında orta hesabla 127.0 bənd təşkil edib ki, bu da noyabr ayı ilə müqayisədə 0.5% (0.6 bənd) az, ötən ilin dekabr ayı ilə müqayisədə isə 6.5% (7.8 bənd) **çoxdur.**
- **Ət Məhsullarının Qiymət İndeksi** dekabr ayında orta hesabla 119.0 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 0.4% (0.5 bənd), ötən ilin dekabr ayı ilə müqayisədə isə 6.6% (7.4 bənd) **çoxdur.**
- **Süd Məhsullarının Qiymət İndeksi** dekabr ayında orta hesabla 138.9 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 0.7% (1.0 bənd) az, ötən ilin dekabr ayı ilə müqayisədə isə 17.0% (20.1 bənd) **çoxdur.**
- **Taxıl Qiyməti İndeksi** dekabr ayında orta hesabla 111.3 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 0.1% (0.1 bənd), ötən ilin dekabr ayı ilə müqayisədə isə 9.3% (11.5 bənd) **azdır**.
- **Bitki Yağlarının Qiymət İndeksi** dekabr ayında orta hesabla 163.3 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 0.5% (0.9 bənd) az, ötən ilin dekabr ayı ilə müqayisədə isə 33.5% (40.9 bənd) **çoxdur**.
- **Şəkər Məhsullarının Qiymət İndeksi** dekabr ayında orta hesabla 120.0 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 5.1% (6.4 bənd), ötən ilin dekabr ayı ilə müqayisədə isə 10.6% (14.2 bənd) **azdır.**

FAO-nun ərzaq qiymətləri indeksi, məhsullar üzrə, aylıq (2014-2016-cı illər 100 götürülüb)

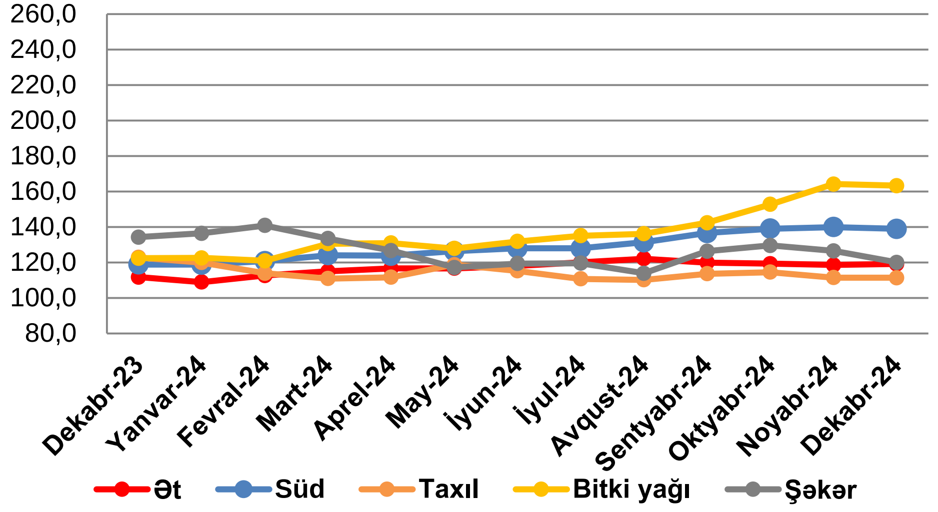

FAO-nun ərzaq qiymətləri indeksi, illik (2014-2016-cı illər 100 götürülüb)

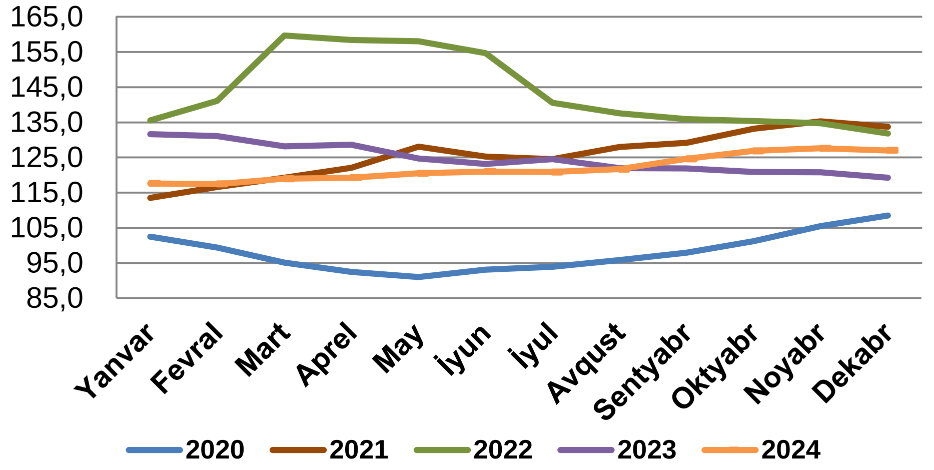

Mənbə: http://www.fao.org/worldfoodsituation/foodpricesindex/en/

Buğda üzrə dünya bazarı konyukturasına dair qısa icmal

(ABŞ-ın Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin 10 yanvar 2025-ci il tarixli hesabatı əsasında hazırlanıb)

- 2024/2025-ci məhsul ili üzrə qlobal buğda istehsalının 2023/2024-cü ilə nəzərən 2 milyon ton artaraq 793 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.

Dünya üzrə buğda bazarının tələb-təklif balansı, milyon ton

		2022/2023	2023/2024	2024/2025
TƏKLİF	İlin əvvəlinə qalıq	274	274	267
	İstehsal	790	791	793
	Cəmi təklif	1064	1065	1060
TİCARƏT	İdxal / İxrac	222	221	212
TƏLƏB	Ərzaq və toxum	637	639	649
	Yem	153	159	153
	Cəmi istifadə	790	798	802
İLİN SONUNA QALIQ		274	267	259
DÜNYA ÜZRƏ EHTİYATLARIN İSTEHLAKA NİSBƏTİ		**35%**	**34%**	**32%**

Mənbə: https://www.uswheat.org/market-information/supply-and-demand/

- Məcmu təklifin həcm göstəricisinin 2023/2024-cü məhsul ili ilə müqayisədə 5 milyon ton azalaraq 1060 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.
- Qlobal buğda ehtiyatları həcminin 2023/2024-cü məhsul ili ilə də müqayisədə 2024/2025-ci məhsul ilində 3.0% azalacağı və 259 milyon tona enəcəyi gözlənilir. Nəticədə dünya üzrə ehtiyatların istehlaka nisbəti göstəricisi 32% səviyyəsində olacaq.
- Ötən mövsümə nəzərən cari mövsümdə əsas buğda ixracatçısı olan ölkələrdə ilin əvvəlinə olan qalıq həcminin 5 milyon ton azalaraq 62 milyon ton, istehsal həcminin isə 2023/2024-cü məhsul ili ilə müqayisədə 1.0% azalaraq (382 milyon ton) olacağı gözlənilir. Bununla da əsas ixracatçı ölkələr üzrə ümumi təklif səviyyəsi 9 milyon ton az (444 milyon ton) olacaq.

- Dünya buğda ticarətinin 2024/2025-ci məhsul ilində əvvəlki məhsul ili ilə müqayisədə 4.0% azalaraq 212 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.
- Çində ilin əvvəlinə olan qalıq həcminin 2023/2024-cü məhsul ili ilə müqayisədə 4 milyon ton azalaraq 135 milyon ton olacağı gözlənilir.
- Qara dəniz regionu ölkələri qrupu üzrə əvvəlki məhsul ilinə nəzərən 2024/2025-ci məhsul ilində istehsal həcminin 2.4% azalaraq 137.6 milyon ton, ixracın isə 12.2% azalaraq 74.3 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.

Qara dəniz ölkələri qrupu üzrə icmal

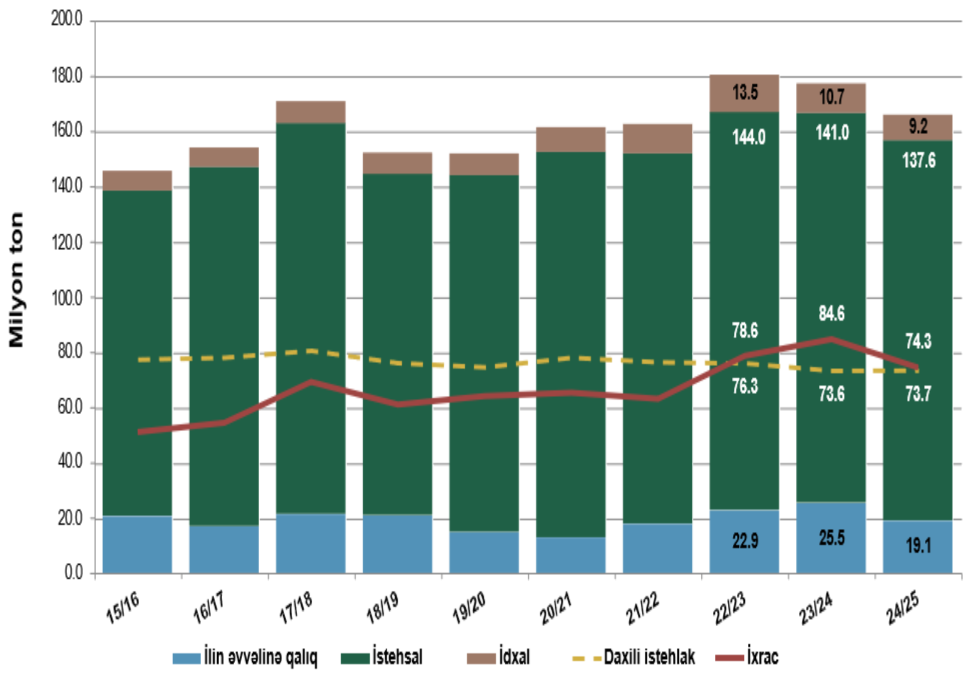

Qara dəniz ölkələri qrupu üzrə ixrac

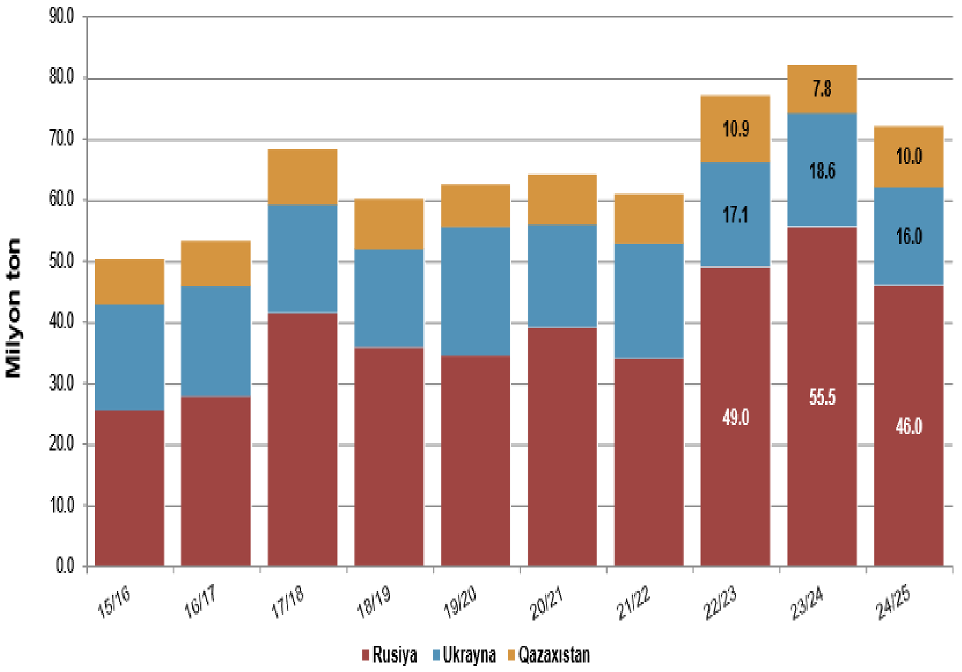

Mənbə: www.uswheat.org

Bu qrupda əsas istehsalçılar Rusiya, Ukrayna və Qazaxıstandır.

➢ 2024-cü ilin dekabr ayında buğdanın qiyməti əvvəlki aya nisbətən dəyişməz olaraq 229 ABŞ dolları/ton səviyyəsində qərarlaşmışdır.

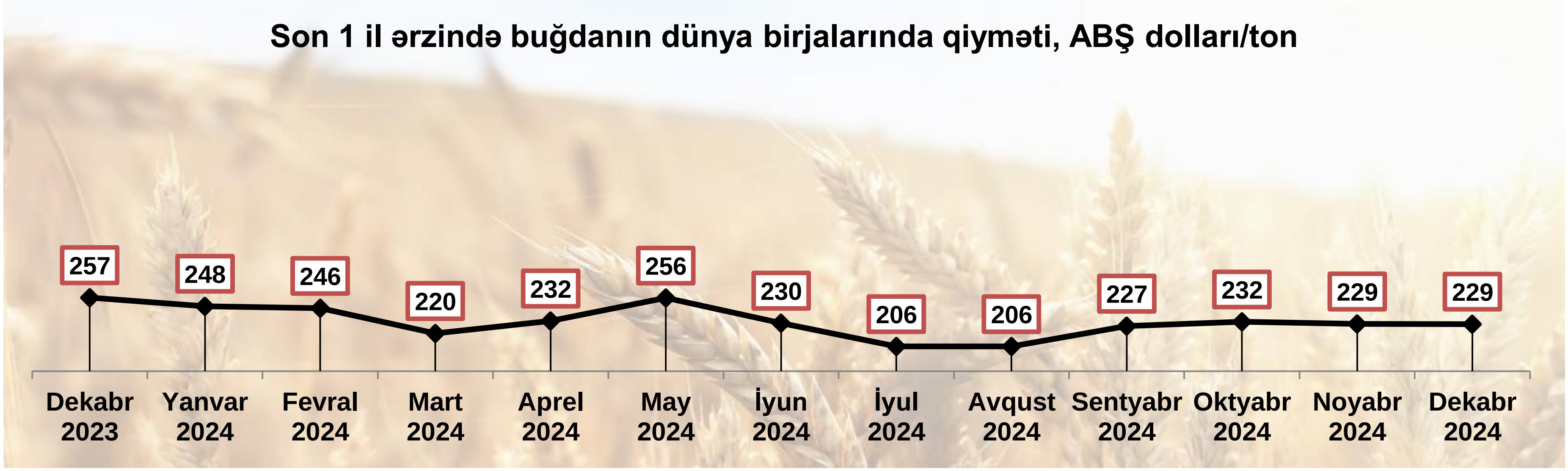

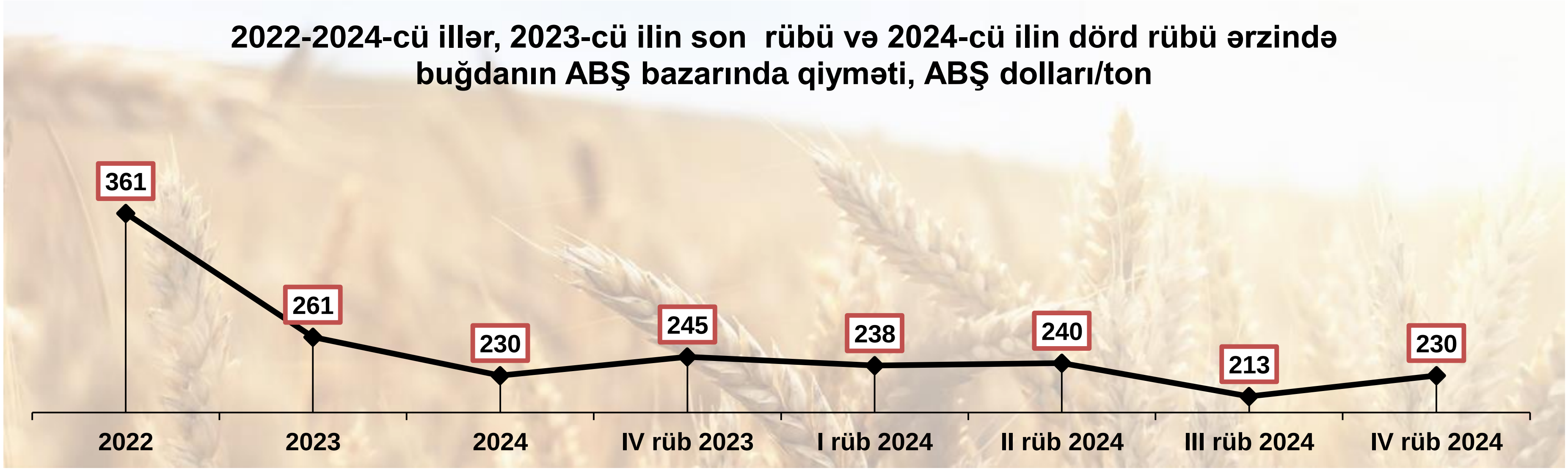

Mənbə: *https://fpma.fao.org/giews/fpmat4/#/dashboard/tool/international*

Rusiya buğdasının ixrac qiyməti

➢ **Rusiya buğdasının ixrac qiyməti dekabr ayında əvvəlki aya nisbətən 2.4% artaraq 234 ABŞ dolları/ton təşkil etmişdir.**

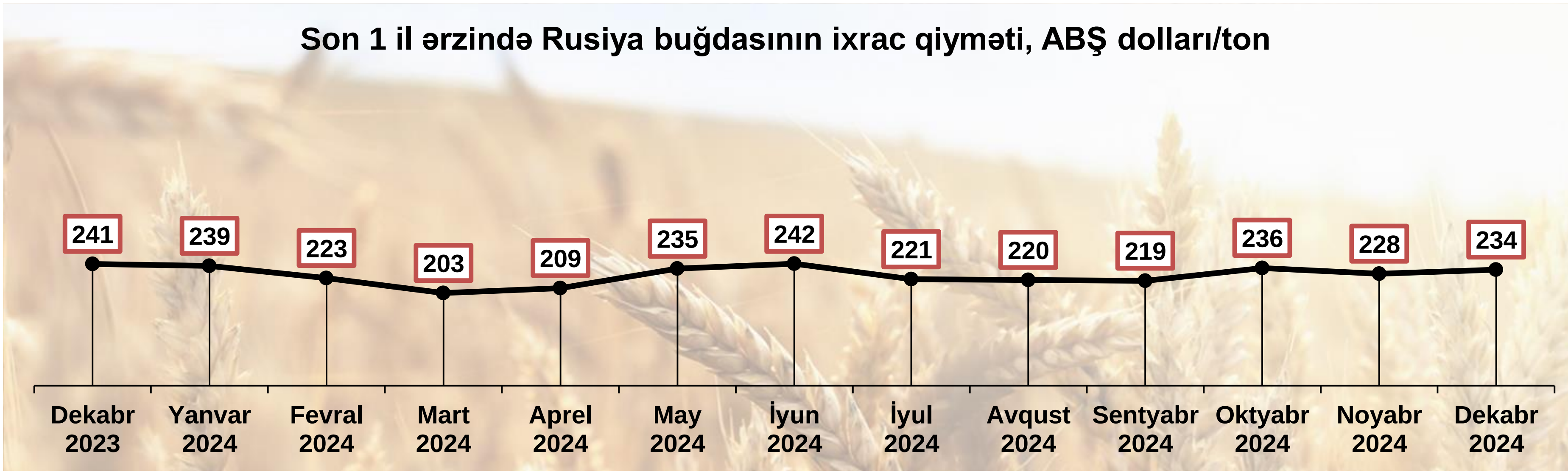

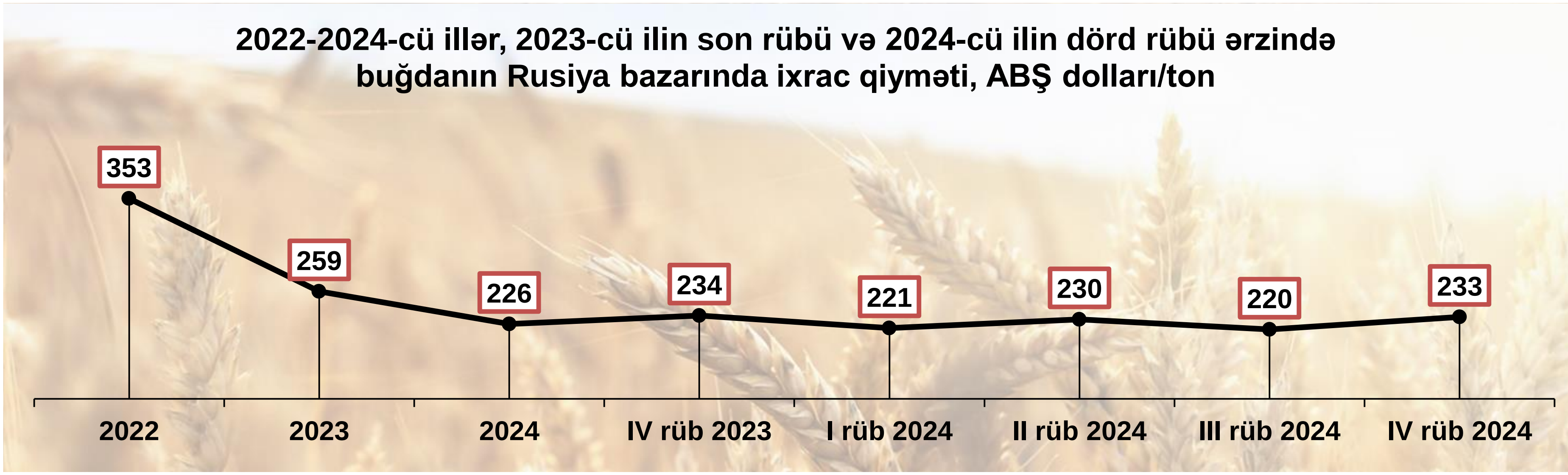

Mənbə: https://fpma.fao.org/giews/fpmat4/#/dashboard/tool/international

Arpanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2024-cü ilin dekabr ayında Avropa İttifaqı arpasının qiyməti əvvəlki ayla müqayisədə 4.3% artaraq 221 ABŞ dolları, Qara dəniz arpasının qiyməti isə 5.2% artaraq 215 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

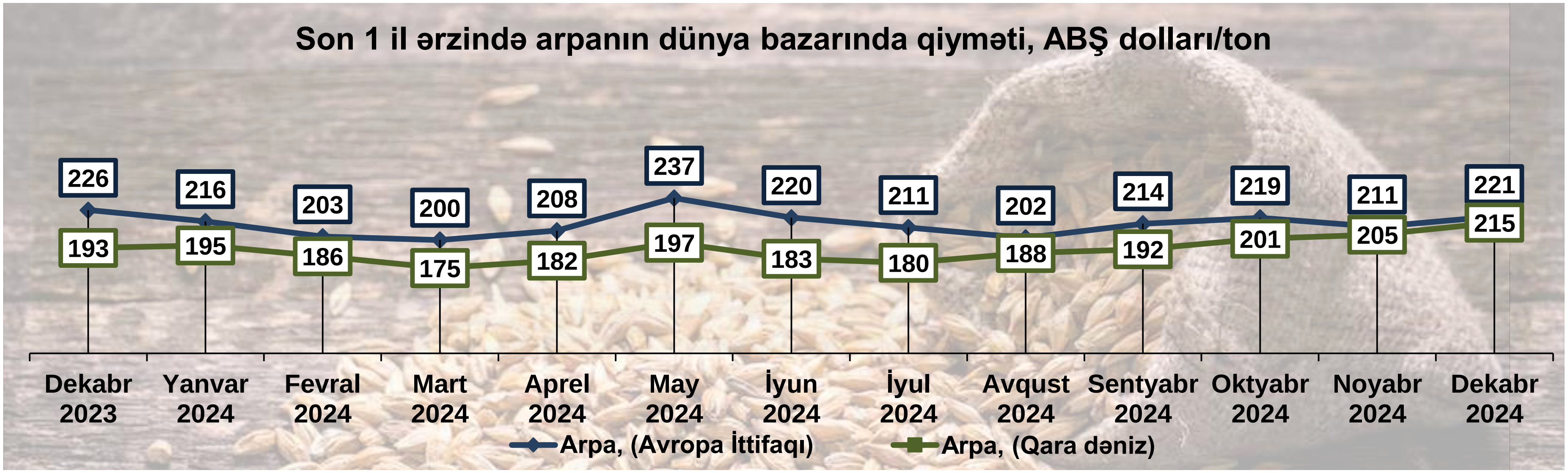

Mənbə: *https://fpma.fao.org/giews/fpmat4/#/dashboard/home*

Düyünün dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2024-cü ilin dekabr ayında düyünün qiyməti əvvəlki aya nisbətən 2.5% artaraq 502 ABŞ dolları/ton səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

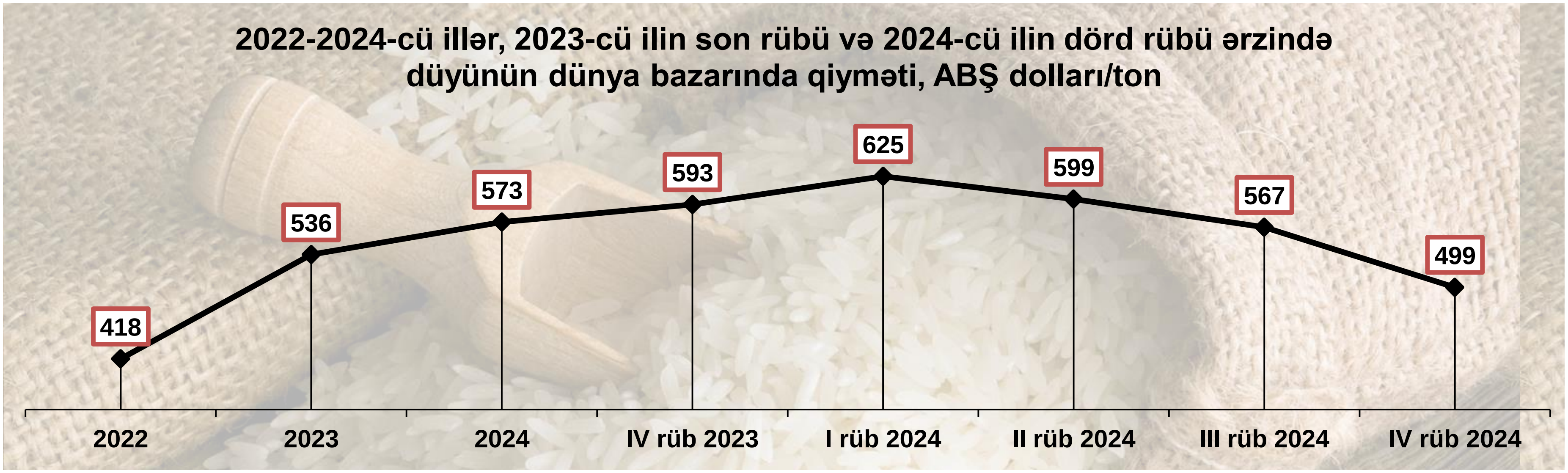

Mənbə: *https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1*

Qarğıdalının dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **Qarğıdalının dünya bazarı qiymətində qeyri-sabitlik müşahidə olunur. Dekabr ayında qiymət əvvəlki aya nisbətən 0.6% artaraq 203 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

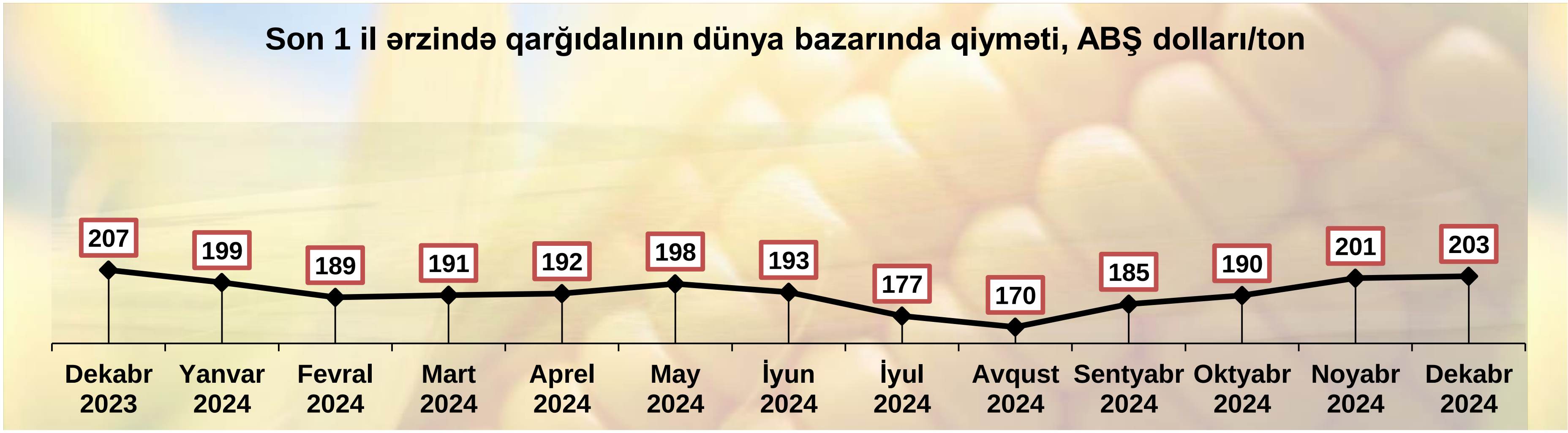

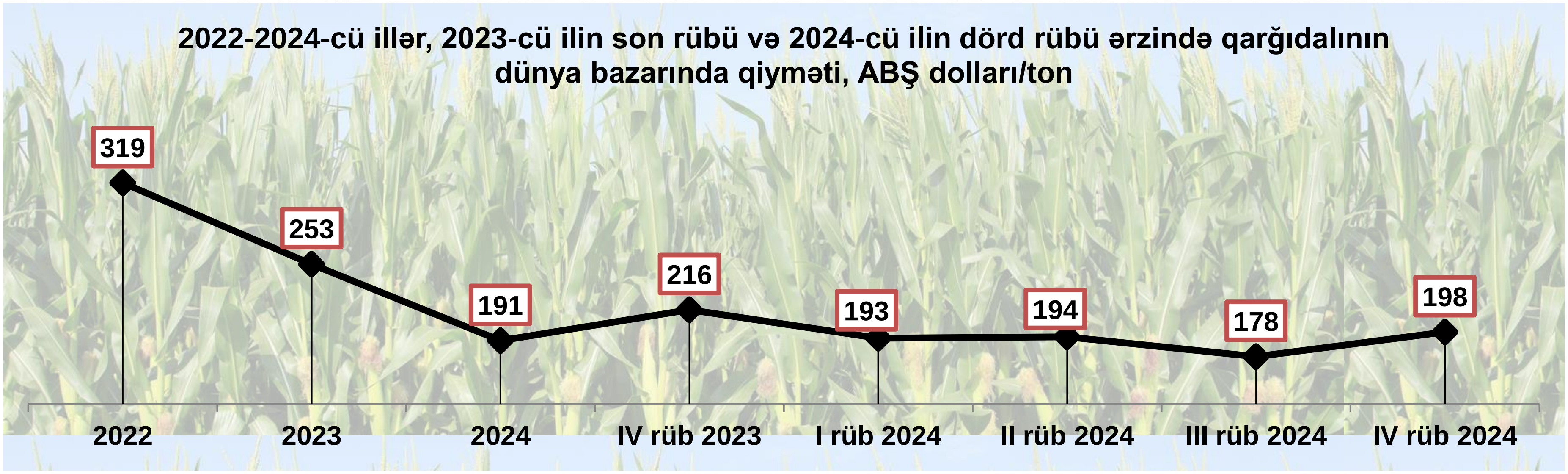

Mənbə: *https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1*

Pambıq üzrə dünya bazarı konyukturasına dair qısa icmal

➢ **Dünya üzrə pambıq balansına əsasən, 2024/25-ci məhsul ilində pambıq istehsalının 2023/24-cü məhsul ili ilə müqayisədə 5.7% artaraq 26.0 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.**

Cədvəl 1. Dünya üzrə pambıq balansı (*Çin də daxil olmaqla*), milyon ton

	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024	2024/25 Dekabr	2024/25 Yanvar
İlin əvvəlinə qalıq	18.2	15.8	15.4	16.5	16.1	16.1
İstehsal	24.7	24.9	25.3	24.6	25.6	26.0
Təklif	42.9	40.7	40.8	41.1	41.7	42.2
Fabrik istehlakı	27.1	25.2	24.5	24.9	25.2	25.2
İlin sonuna qalıq	15.8	15.4	16.5	16.1	16.6	17.0
Qalıq/İstehlak nisbəti	*58.4%*	*61.2%*	*67.4%*	*64.9%*	*65.6%*	*67.2%*

Cədvəl 2. Çinin pambıq balansı, milyon ton

	2022/23	2023/24	2024/25 Dekabr	2024/25 Yanvar
İlin əvvəlinə qalıq	7.4	7.3	8.1	8.1
İstehsal	6.7	6.0	6.1	6.5
İdxal	1.4	3.3	1.9	1.7
Təklif	15.5	16.5	16.1	16.4
Fabrik istehlakı	8.2	8.4	8.2	8.2
İlin sonuna qalıq	7.3	8.1	7.9	8.2
İstehlak	8.2	8.4	8.2	8.2
Qalıq/İstehlak nisbəti	*88.3%*	*96.3%*	*96.5%*	*99.8%*

Cədvəl 3. Çin istisna olmaqla dünya pambıq balansı, milyon ton

	2022/23	2023/24	2024/25 Dekabr	2024/25 Yanvar
İlin əvvəlinə qalıq	8.0	9.3	8.1	8.1
İstehsal	18.6	18.6	19.4	19.5
Təklif	26.6	27.9	27.5	27.6
Fabrik istehlakı	16.3	16.5	17.0	17.1
Çinə ixrac	1.4	3.3	1.9	1.7
İstehlak	17.7	19.8	18.9	18.8
İlin sonuna qalıq	9.3	8.1	8.7	8.8
Qalıq/İstehlak nisbəti	*52.4%*	*40.8%*	*45.8%*	*46.8%*

Mənbə: https://www.cottoninc.com/market-data/monthly-economic-newsletter/

Pambığın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **Pambığın dünya bazar qiymətində qeyri-sabitlik müşahidə olunur. Dekabr ayında pambığın 1 kiloqramının qiyməti ("A Index") əvvəlki aya nisbətən 2.1% azalaraq 1.8 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

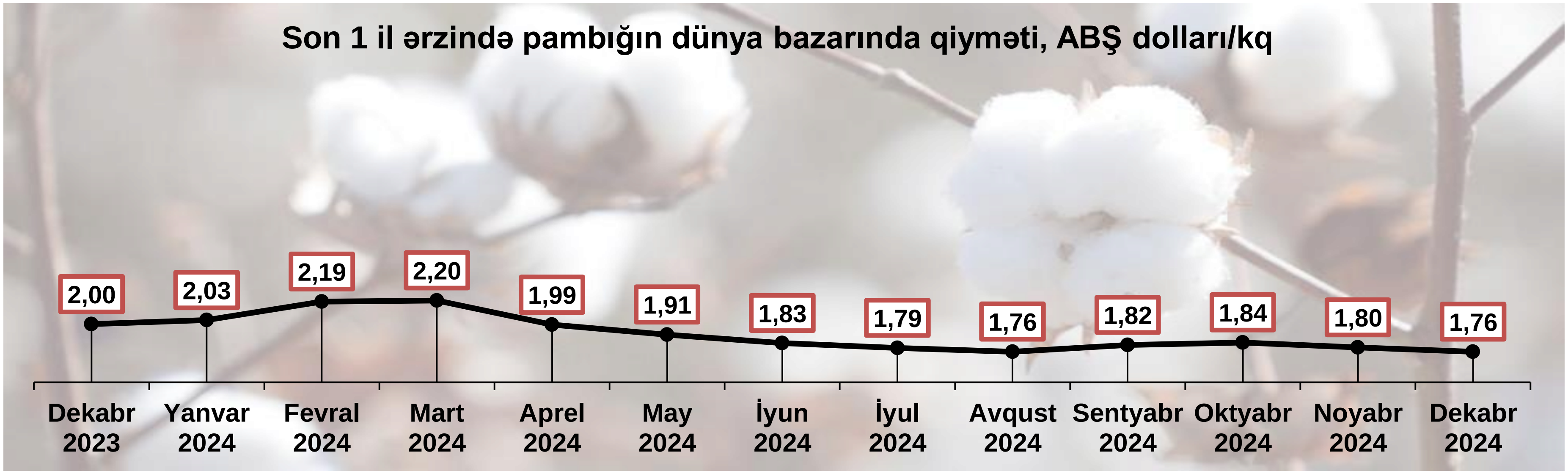

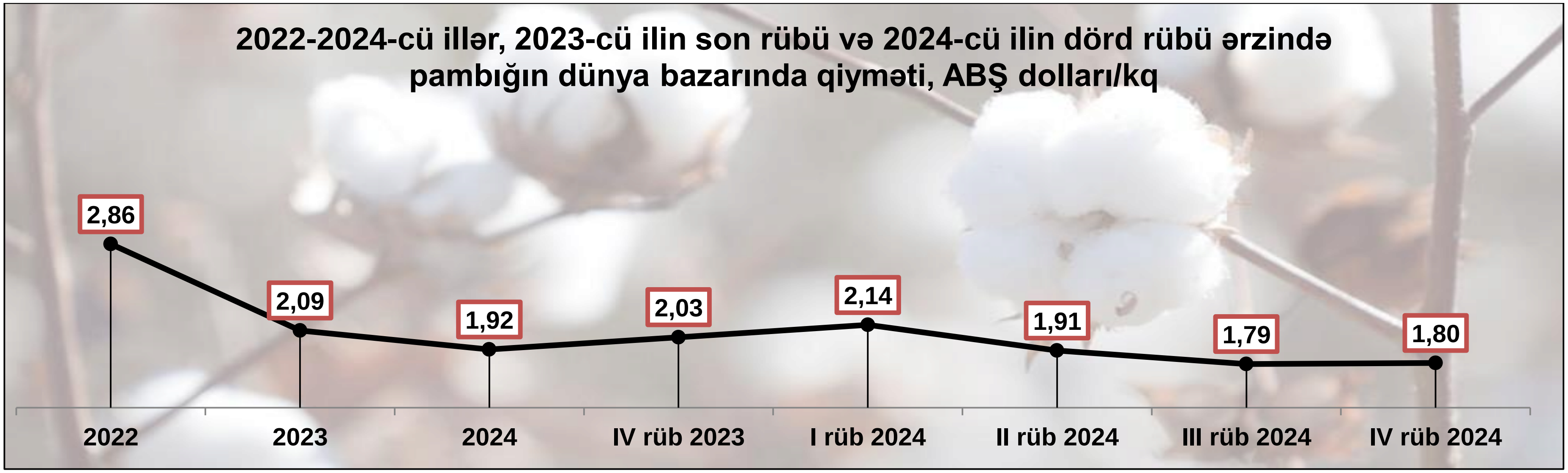

Mənbə*:* *https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1*

Xam ipəyin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2024-cü ilin dekabr ayında dünya bazarında xam ipəyin qiyməti əvvəlki aya nisbətən 1.2% azalaraq 66 min ABŞ dolları/ton səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

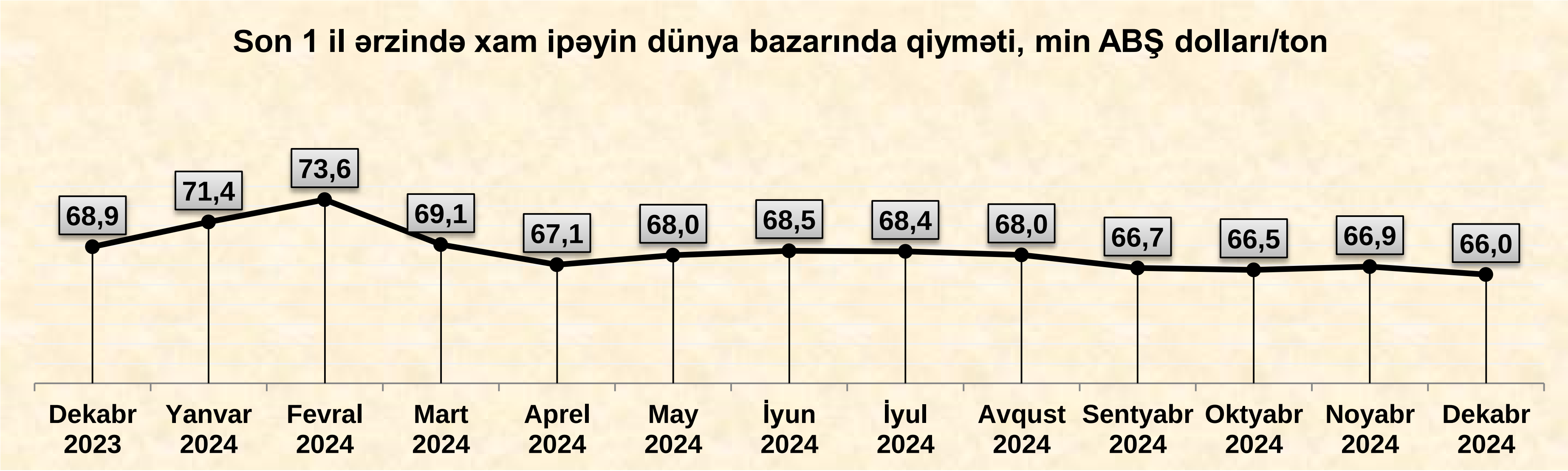

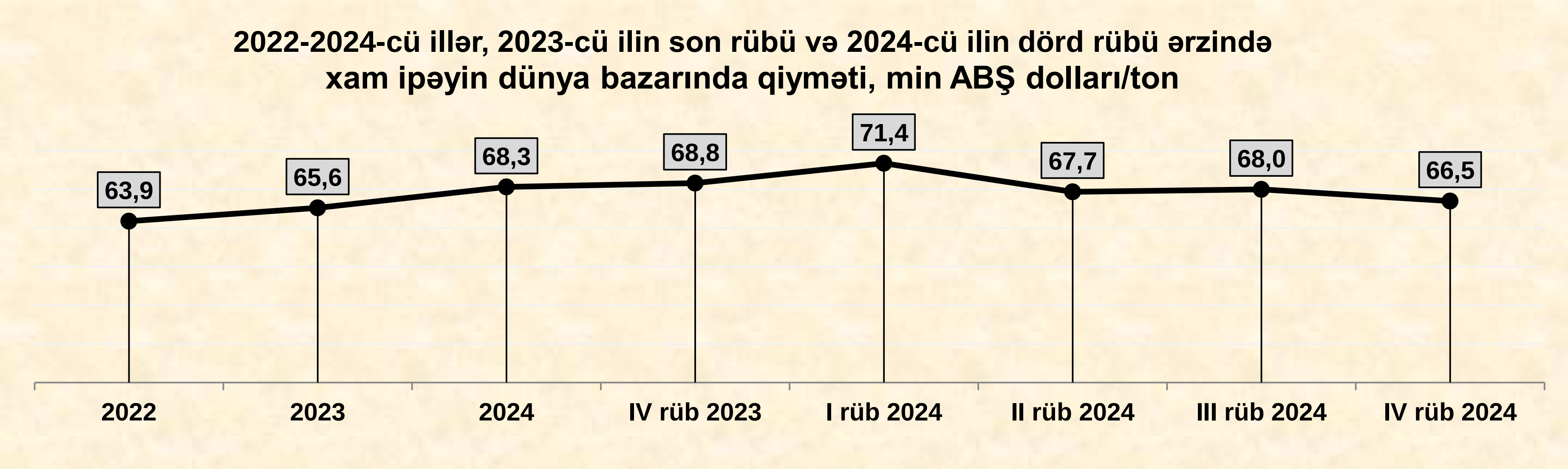

Mənbə: https://businessanalytiq.com/procurementanalytics/index/raw-silk-price-index/

Quru baramanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

- **2024-cü ilin dekabr ayında dünya bazarında quru baramanın qiyməti əvvəlki aya nisbətən 1.3% azalaraq tona 22 min ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

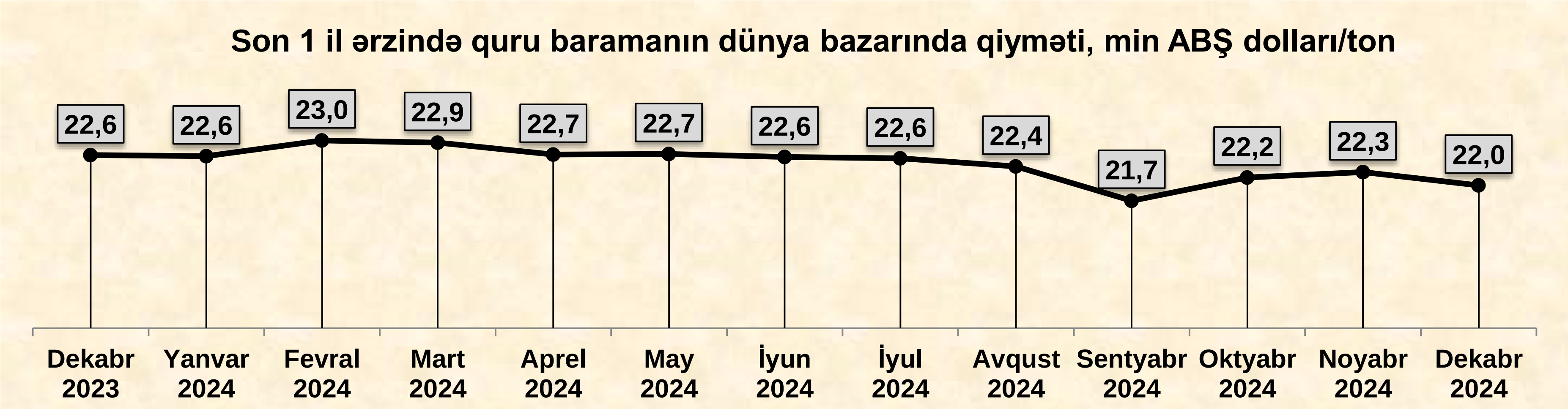

Mənbə: https://businessanalytiq.com/procurementanalytics/index/dried-cocoons-price-index/

Günəbaxan yağının Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ Günəbaxan yağının qiymətində qeyri-müəyyənlik müşahidə olunur. Dekabr ayında günəbaxan yağının 1 tonunun qiyməti əvvəlki aya nisbətən 3.5% azalaraq 1223 ABŞ dolları səviyyəsinə enmişdir.

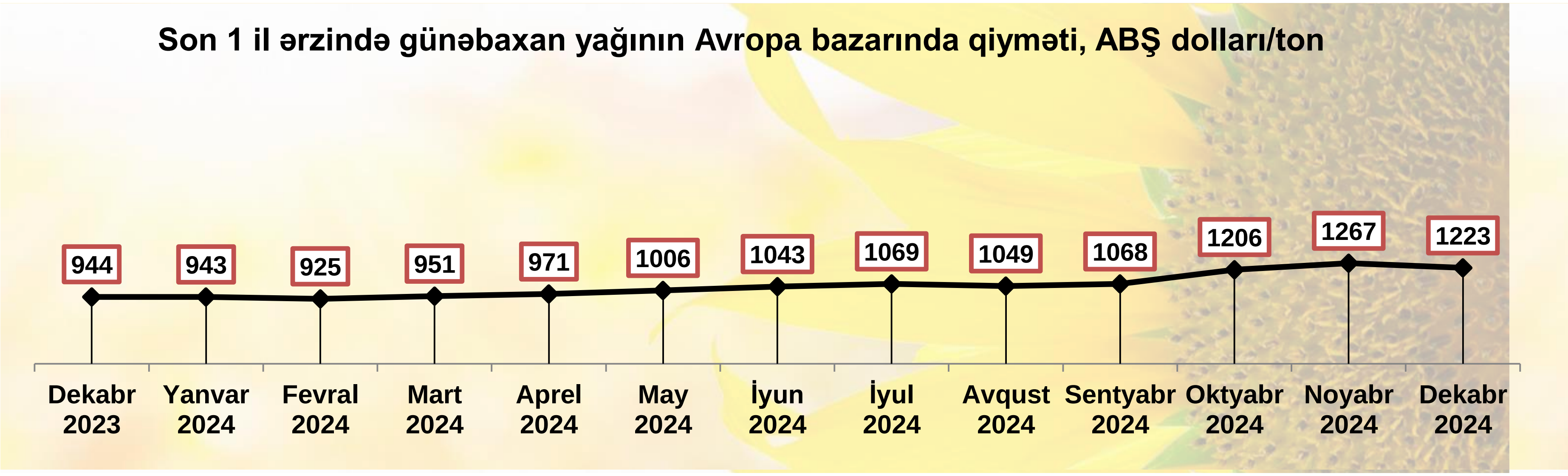

Mənbə: https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1

Zeytun yağının dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2024-cü ilin dekabr ayında zeytun yağının 1 tonunun qiyməti əvvəlki aya nisbətən İtaliya bazarında 1.3% artaraq 9850 ABŞ dolları, İspaniya bazarında 25.5%, Yunanıstan bazarında 20.8% azalaraq müvafiq olaraq 5009 ABŞ dolları və 5334 ABŞ dolları səviyyəsinə enmişdir.**

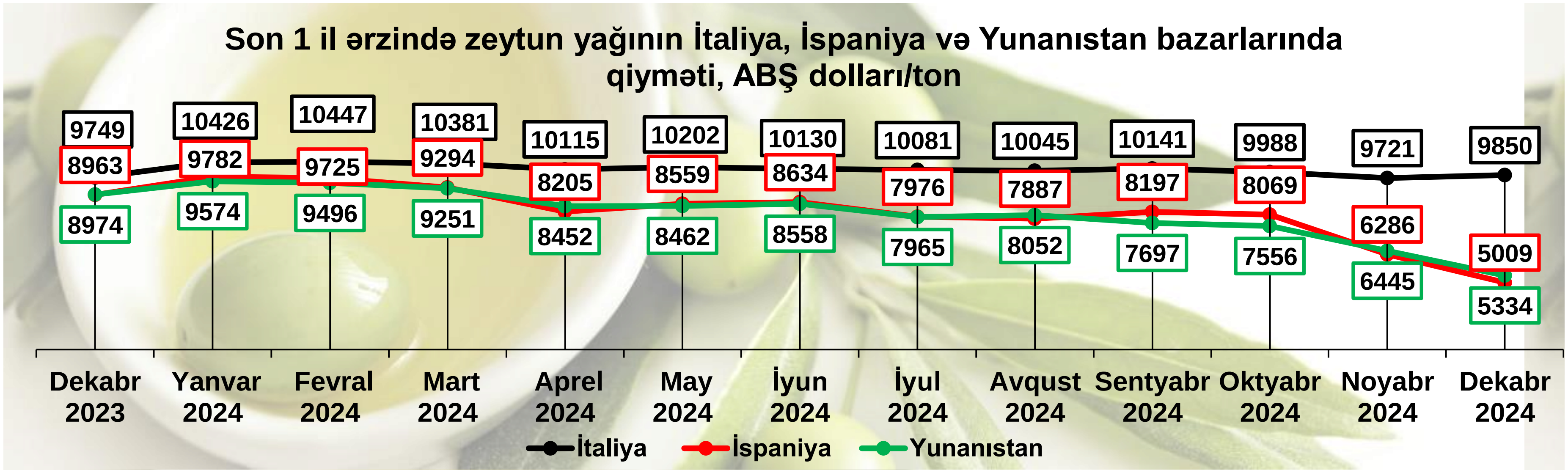

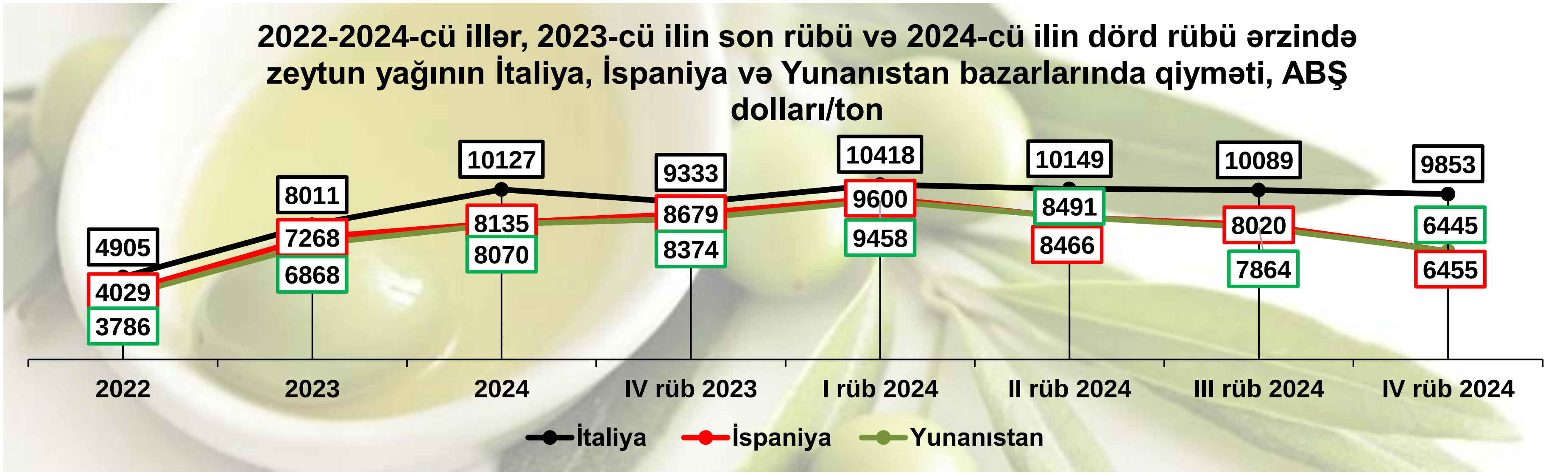

Mənbə: *https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/prices.html*

Çayın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **Dekabr ayında çayın 1 kiloqramının dünya bazarı qiyməti əvvəlki ayla müqayisədə 4.2% azalaraq 3.0 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

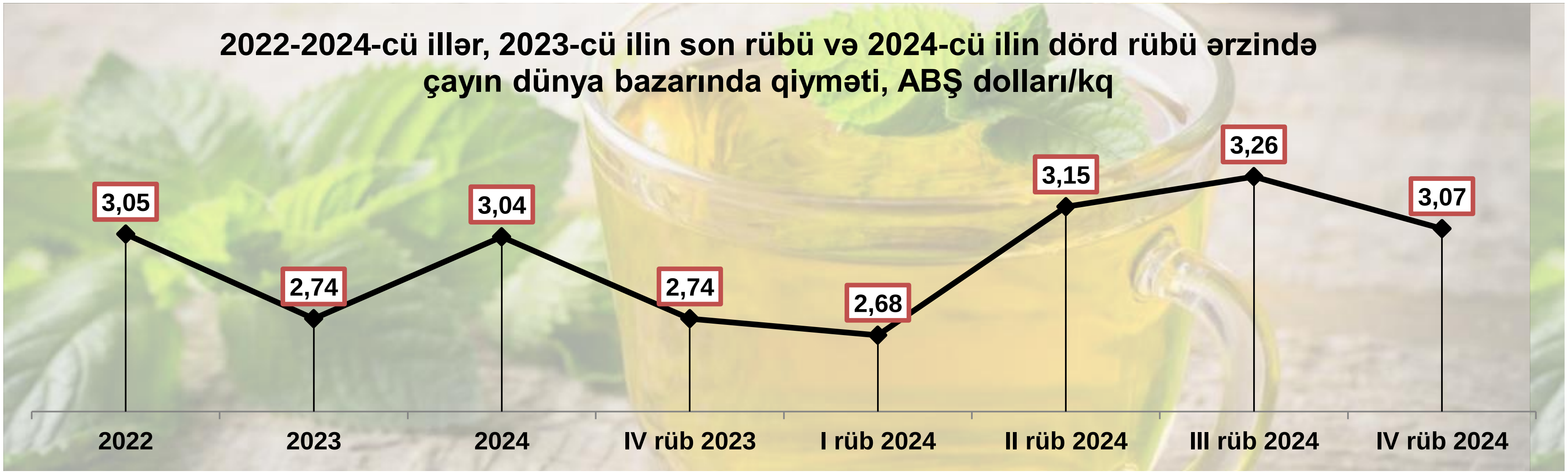

Mənbə: https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1

Şəkərin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2024-cü ilin dekabr ayında şəkərin dünya bazarı qiyməti əvvəlki aya nisbətən 2.2% azalaraq 0.44 ABŞ dolları/kq səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

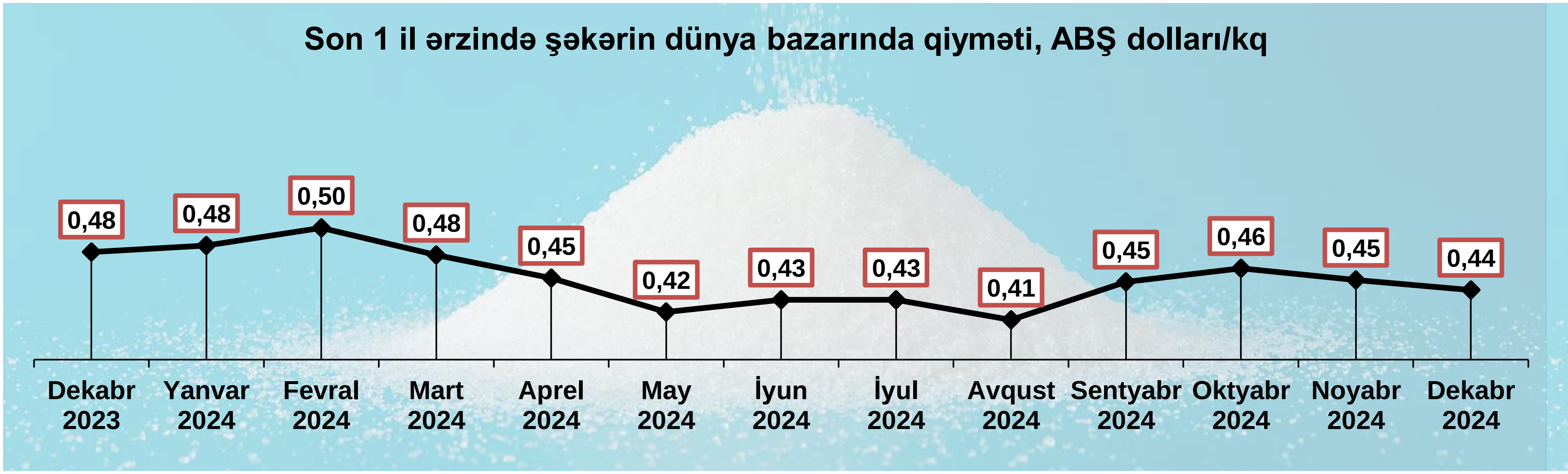

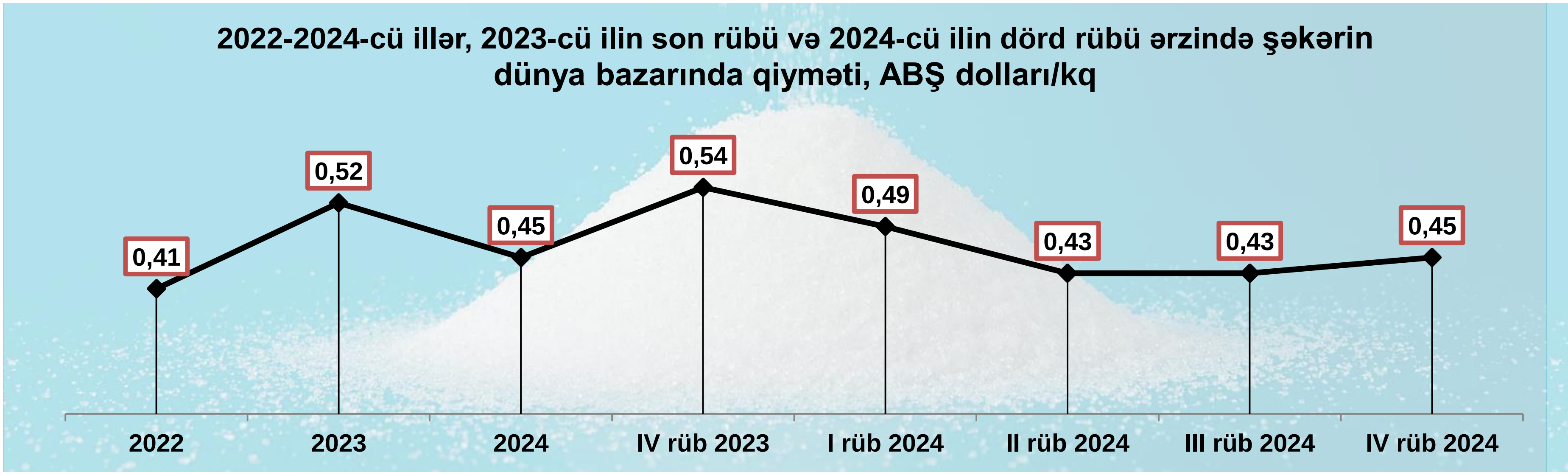

Mənbə*:* https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1

Soyanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **Dekabr ayında soyanın 1 tonunun qiyməti əvvəlki aya nisbətən 6.1% azalaraq 409 ABŞ dolları səviyyəsinə enmişdir.**

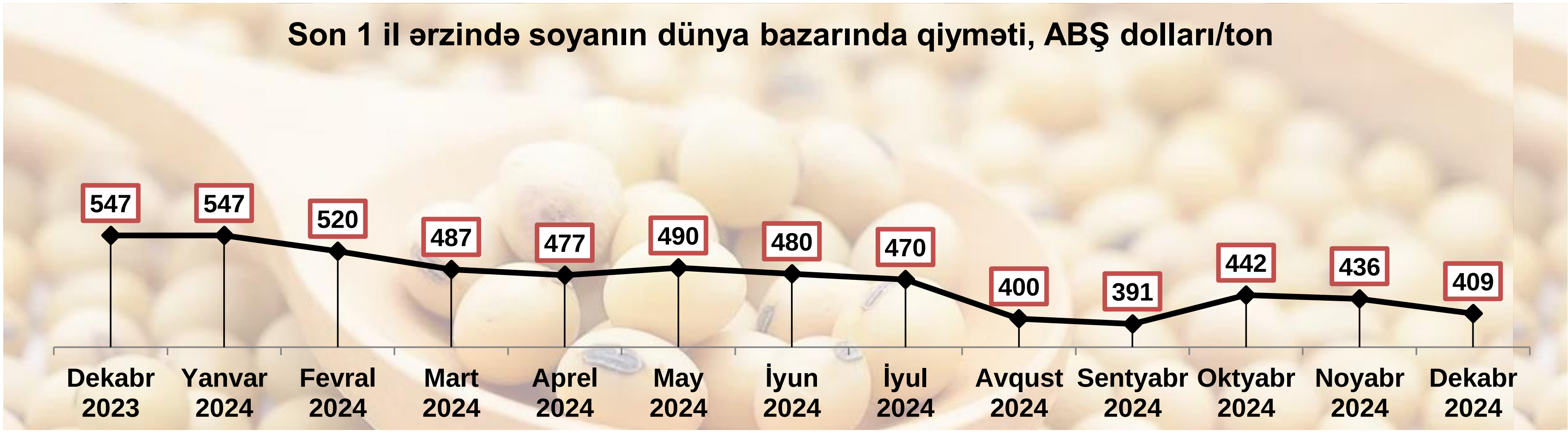

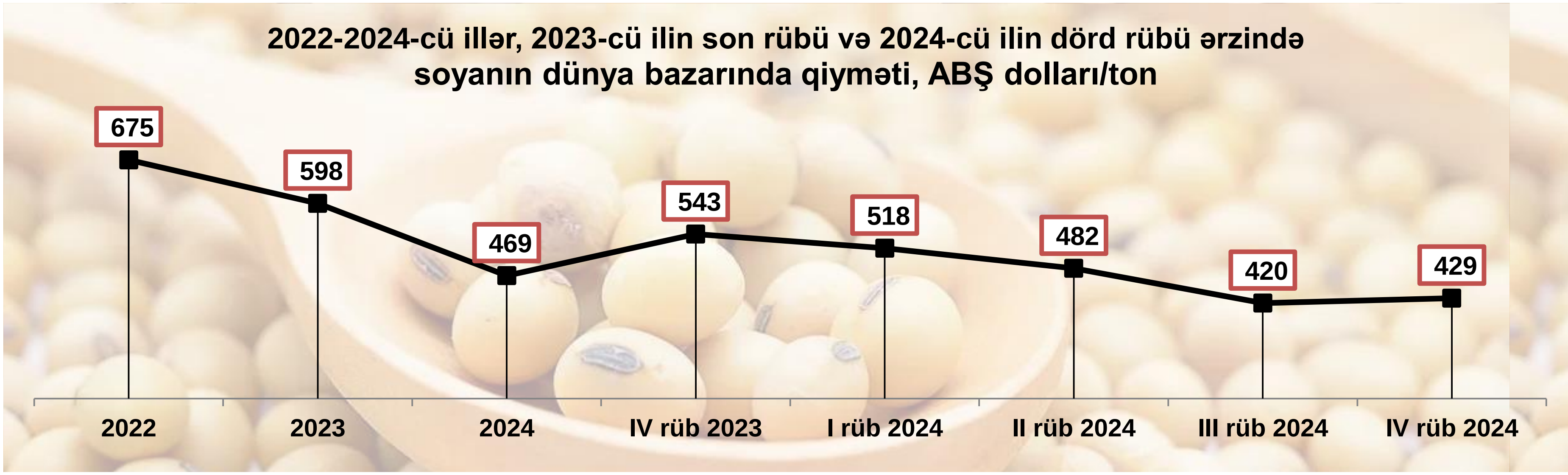

Mənbə: *https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1*

Mal ətinin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **Mal ətinin dünya bazarı qiymətində qeyri-sabitlik müşahidə olunur. Dekabr ayında mal ətinin 1 kiloqramının qiyməti əvvəlki aya nisbətən 0.8% artaraq 6.2 ABŞ dolları səviyyəsinə yüksəlmişdir.**

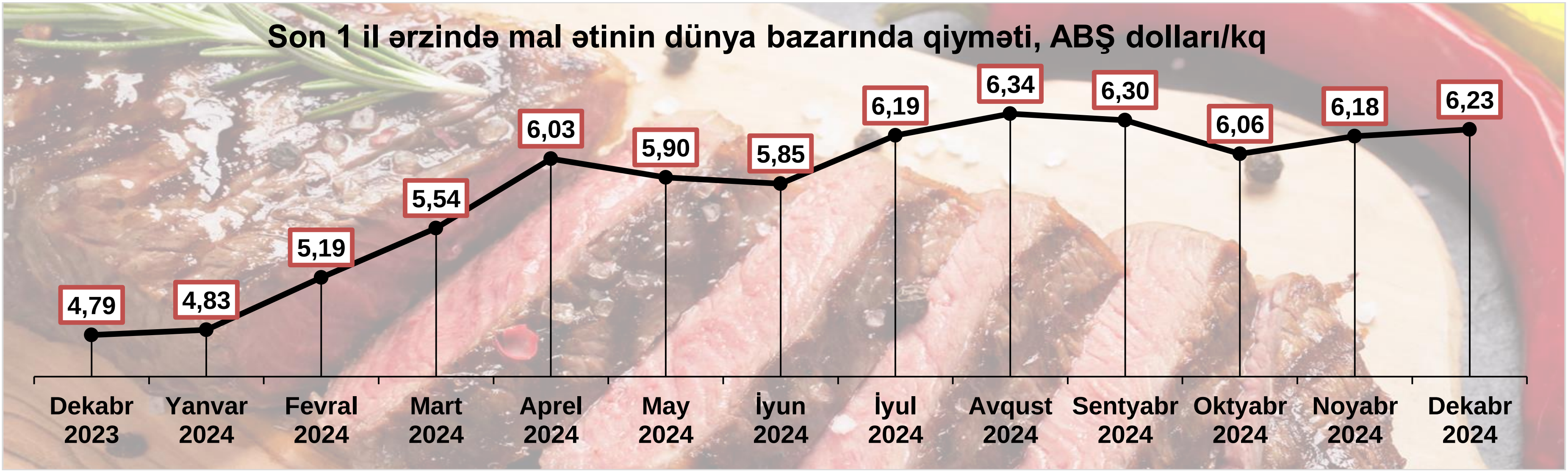

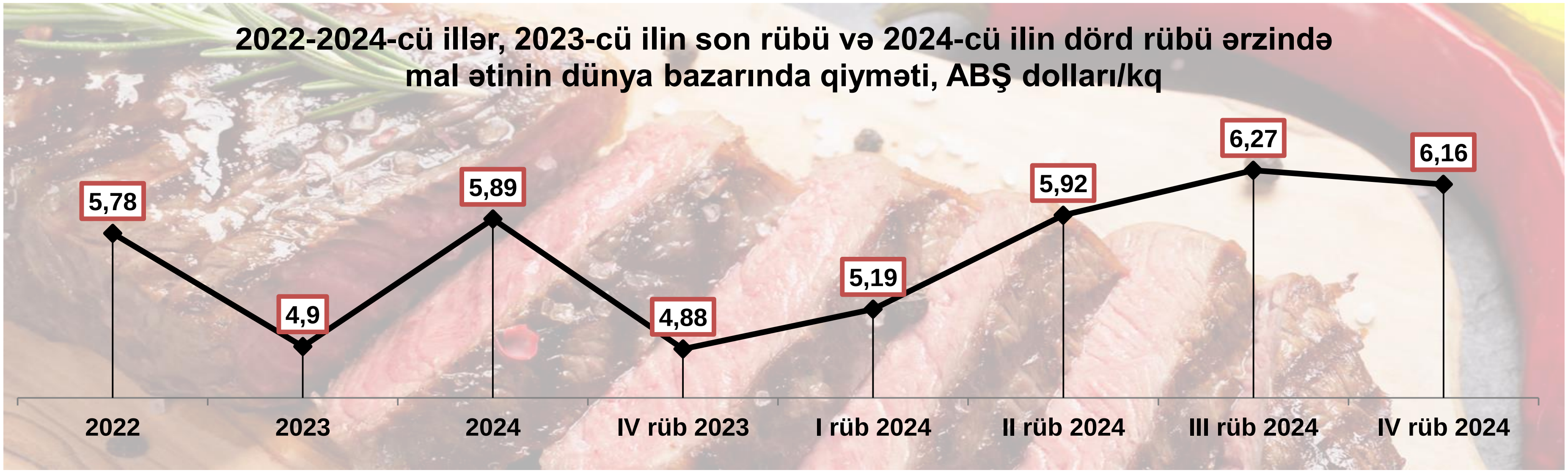

Mənbə: https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1

Qoyun ətinin Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2024-cü ilin dekabr ayında Avropa bazarında qoyun ətinin 1 kiloqramının orta qiyməti əvvəlki aya nisbətən 2.3% artaraq 9.6 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

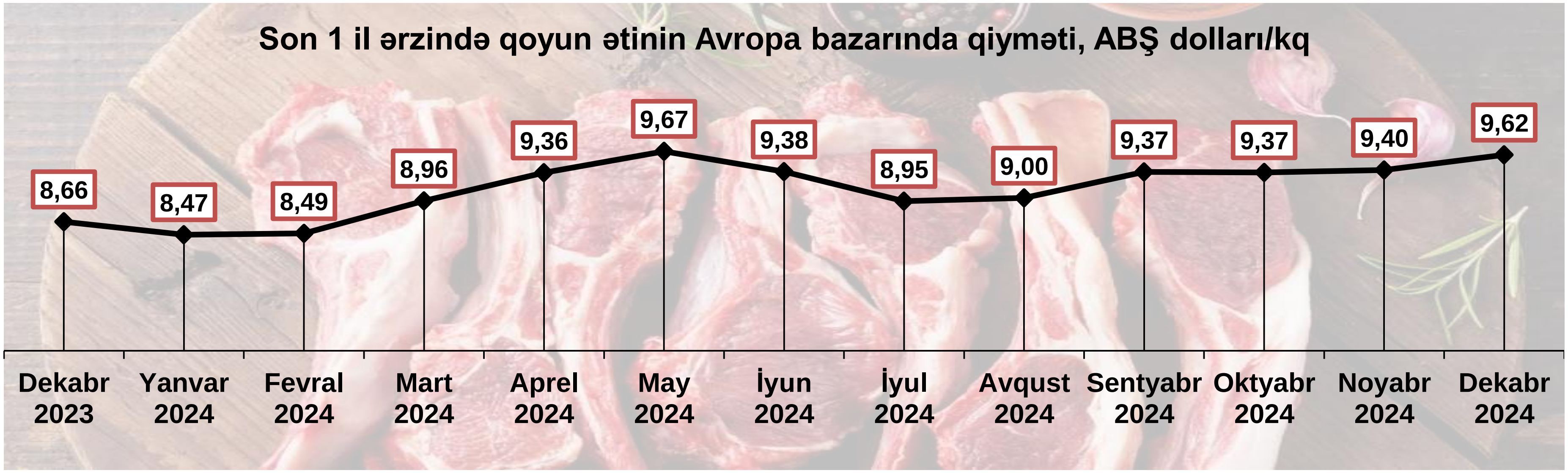

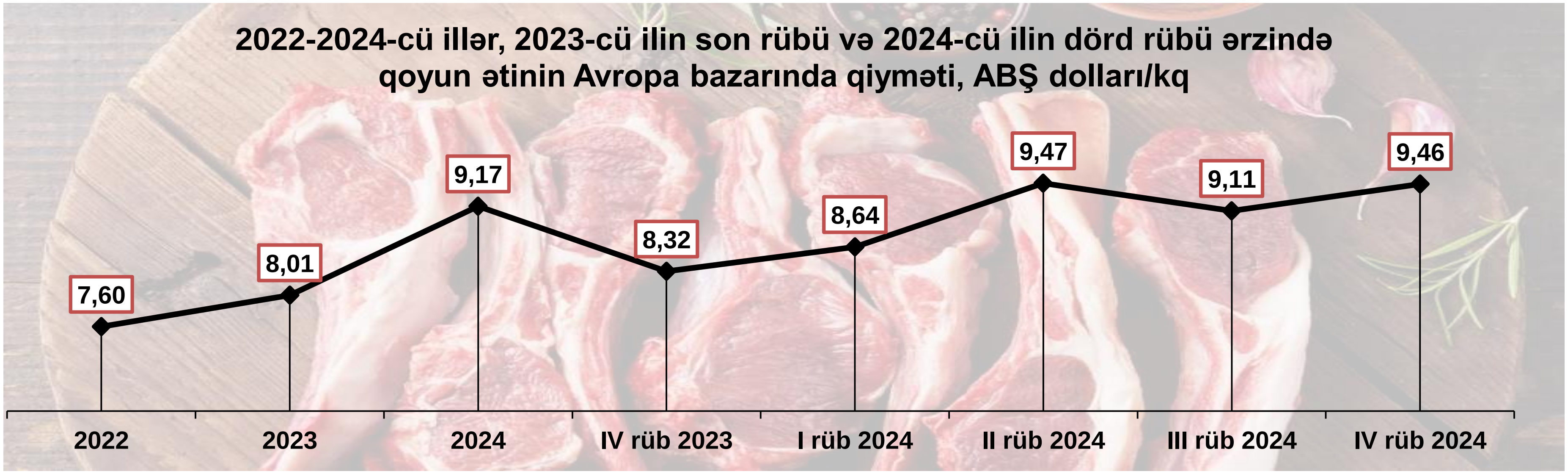

Mənbə: *https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/prices.html*

Donuz ətinin Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2024-cü ilin dekabr ayında donuz ətinin 1 kiloqramının Avropa bazarı qiyməti əvvəlki aya nisbətən 1.5% azalaraq 2.0 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

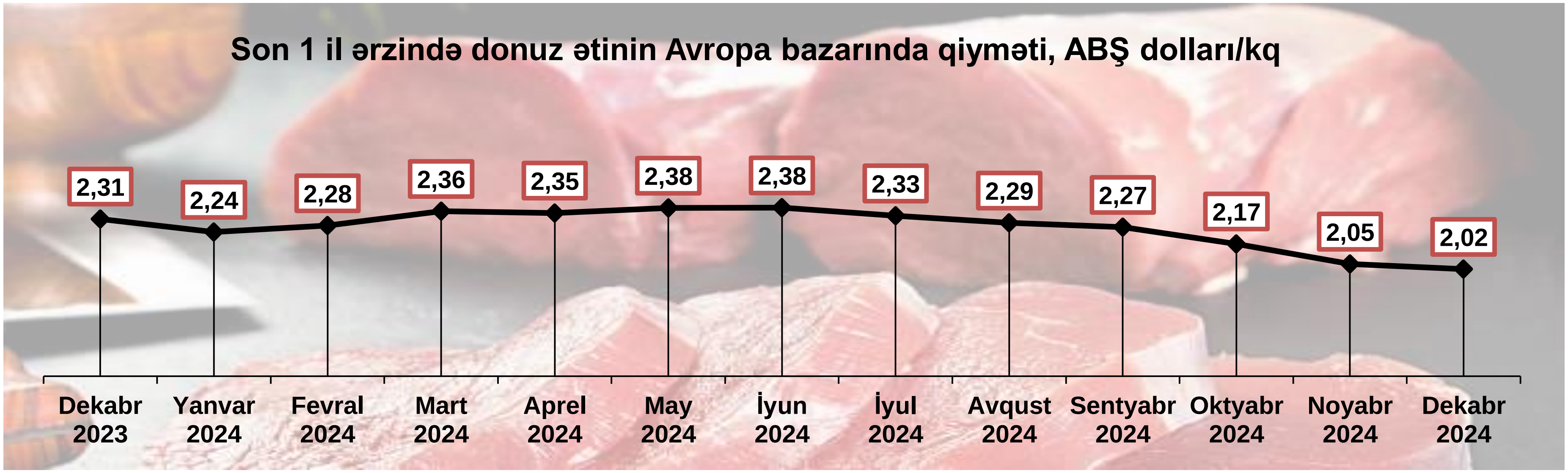

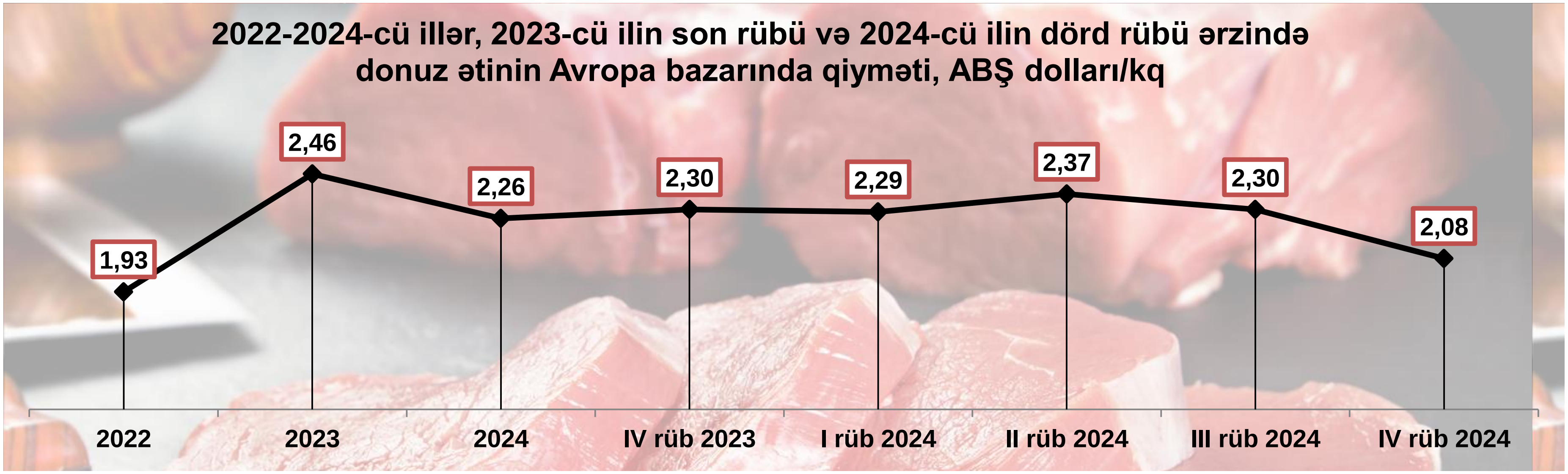

Mənbə: https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/prices.html

Quş ətinin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2024-cü ilin dekabr ayında quş ətinin 1 kiloqramının dünya bazar qiyməti son bir ilin ən yüksək həddinə çataraq əvvəlki ayla müqayisədə 26.0% artmış və 3.9 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

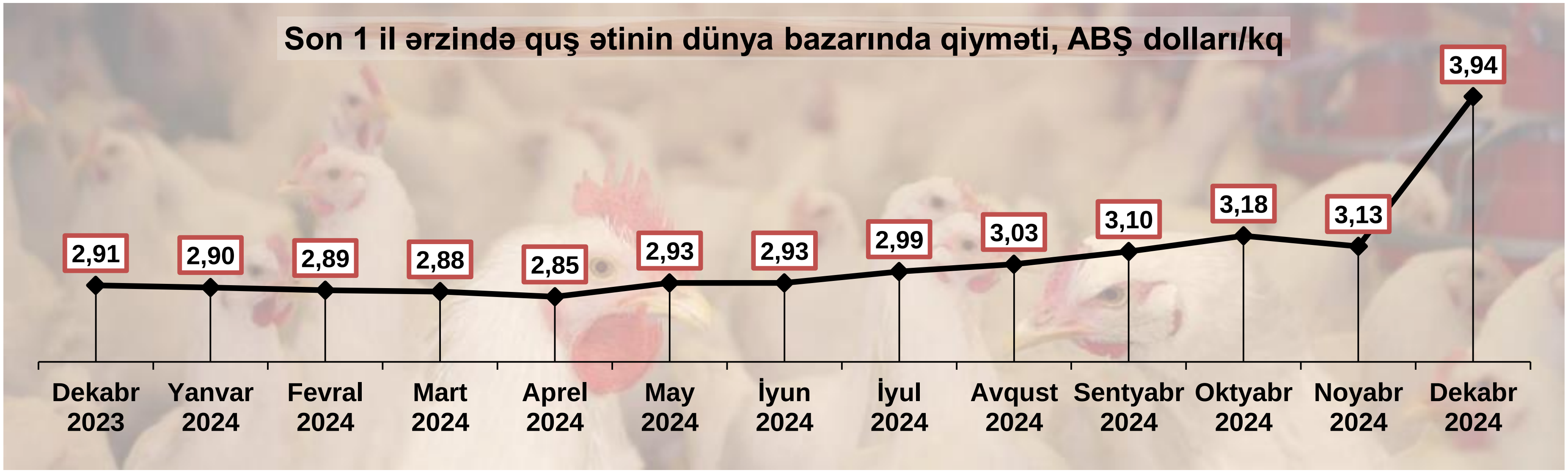

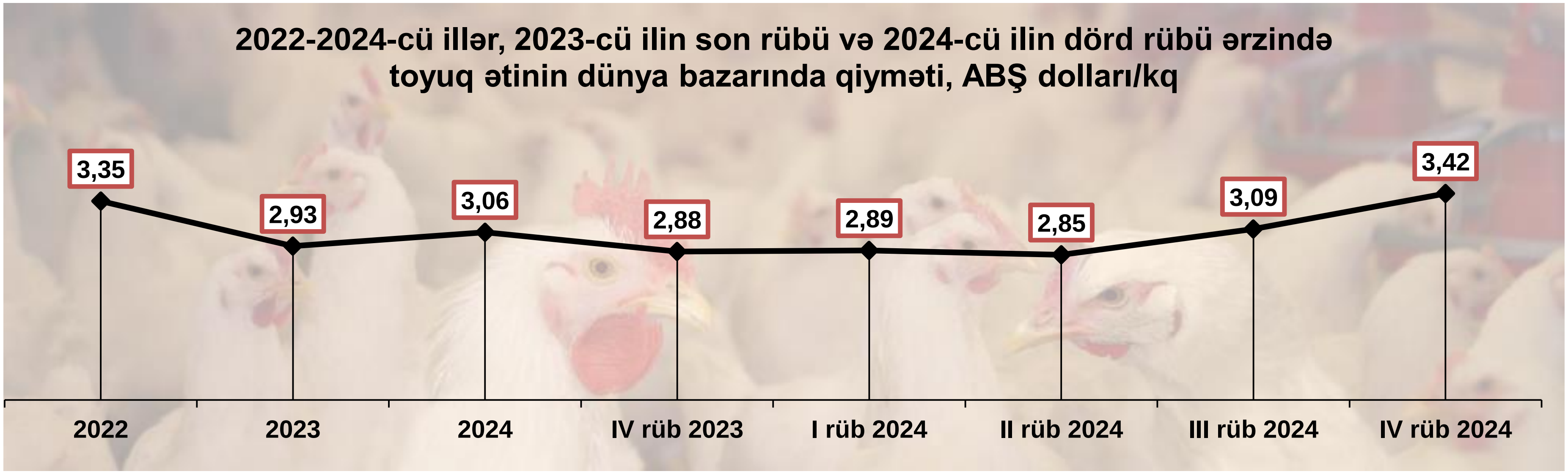

Mənbə: https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/prices.html

Südün dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2024-cü ilin noyabr ayında ABŞ bazarında süd xammalının 1 tonunun fermadan satış qiyməti əvvəlki ayla müqayisədə 3.9% azalaraq 534 ABŞ dolları, Avropa İttifaqında 1.3% azalaraq 557 ABŞ dolları, Yeni Zelandiya bazarında isə 2.4% artaraq 450 ABŞ dolları olmuşdur.**

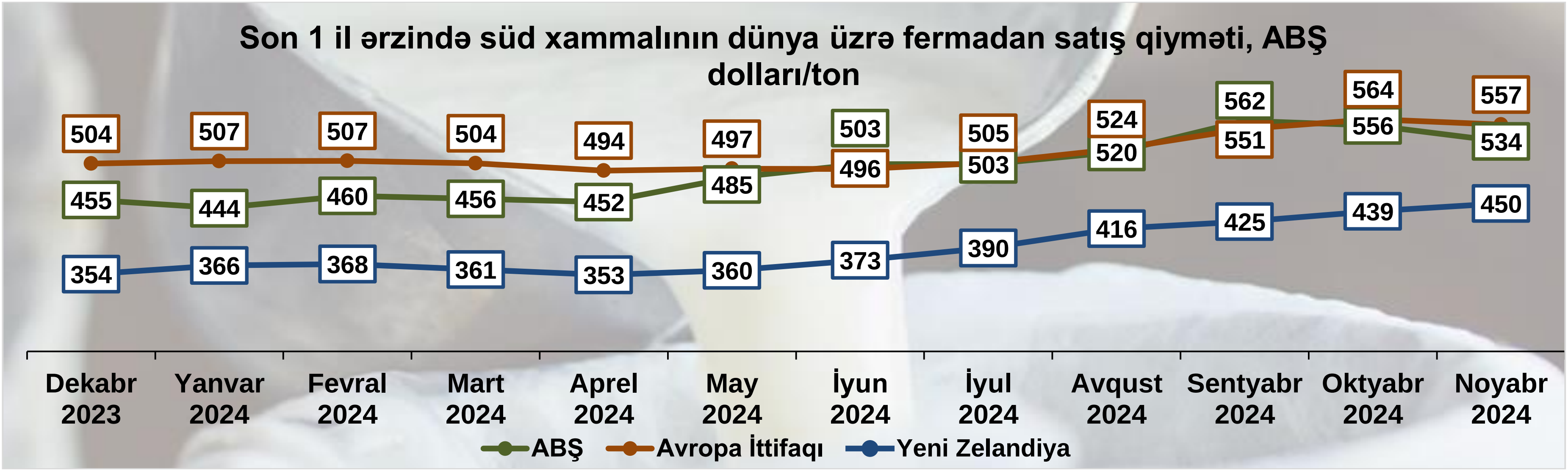

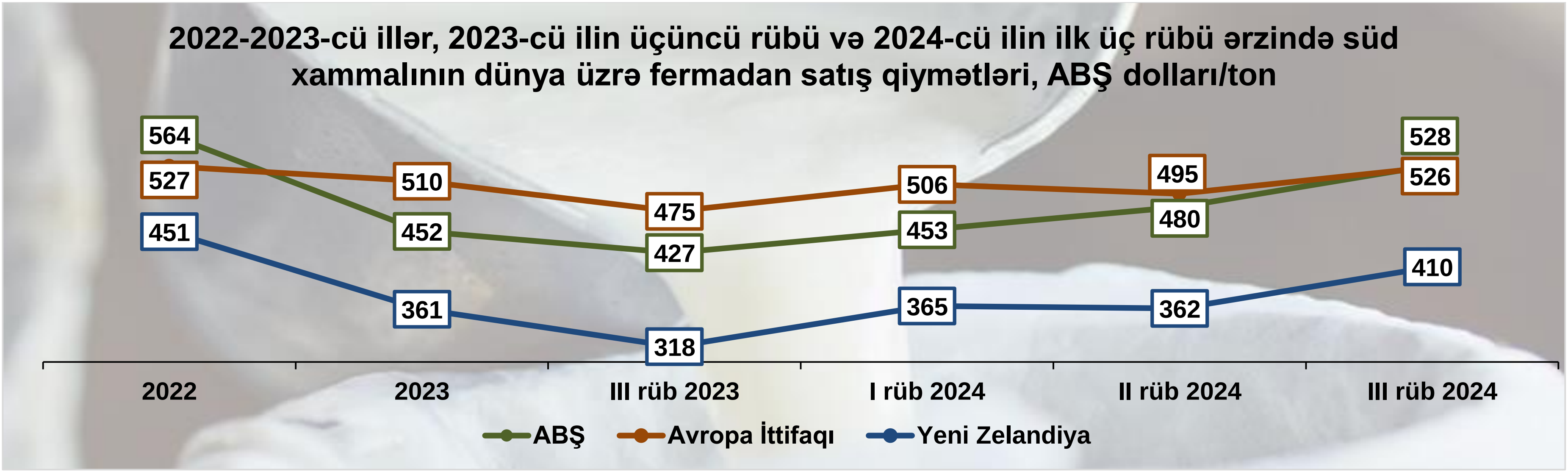

Mənbə: https://www.clal.it/en/index.php

➢ **Quru südün 1 tonunun qiyməti 2024-cü ilin dekabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə ABŞ-da 1.6%, Avropa İttifaqında isə 0.8% azalmaqla müvafiq olaraq 4966 və 4629 ABŞ dolları olmuşdur.**

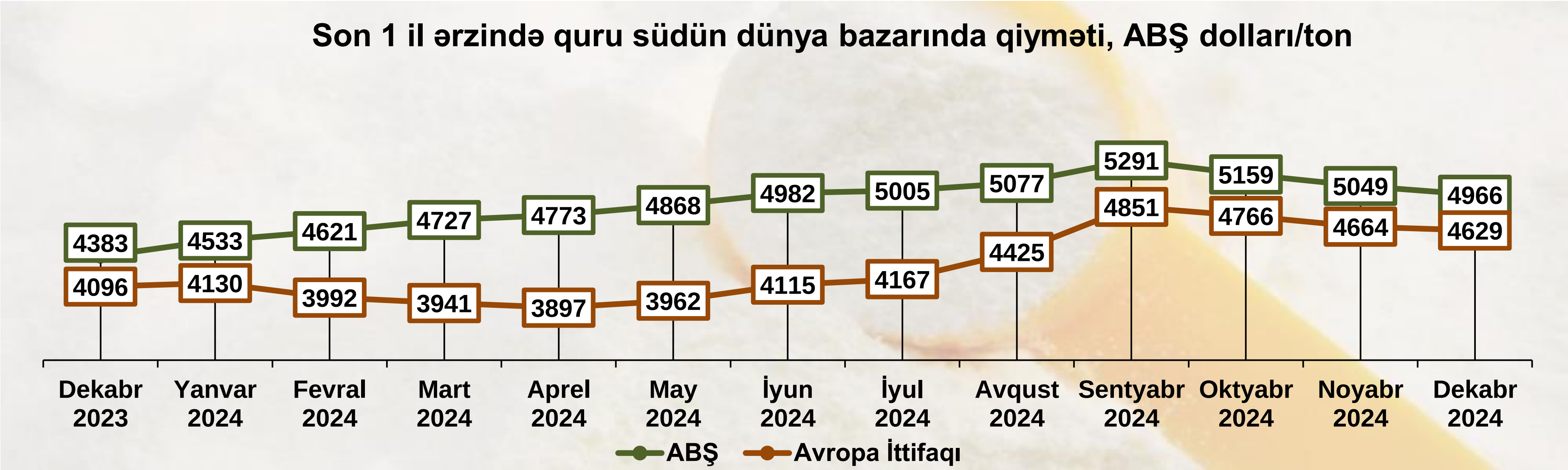

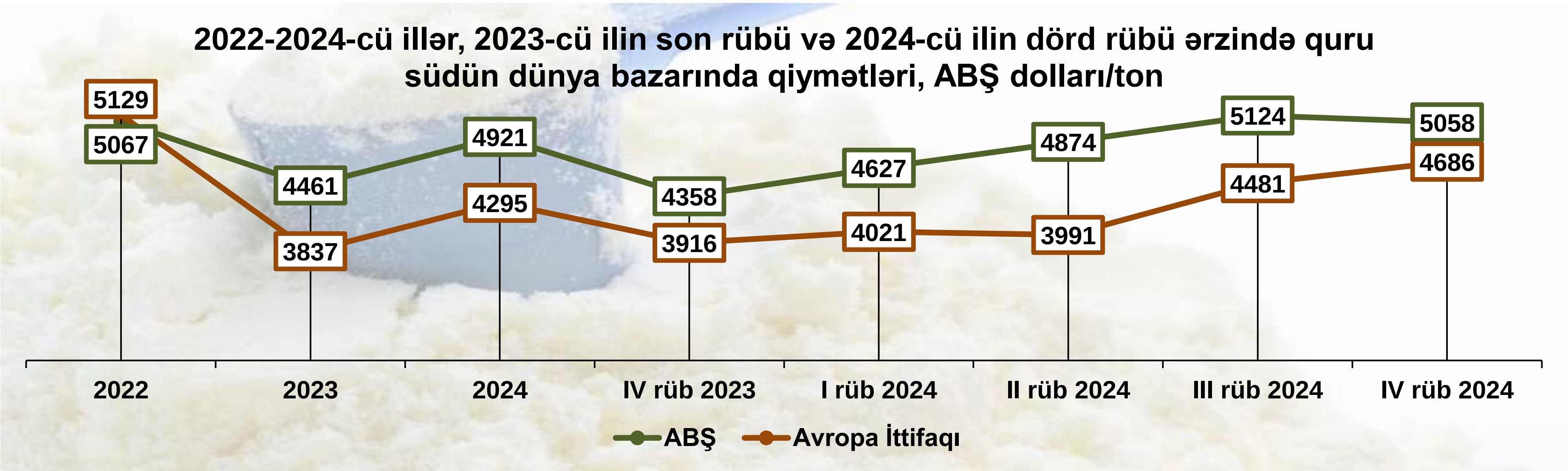

Mənbə: https://www.clal.it/en/index.php

Gübrənin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ Dekabr ayında azot gübrəsinin qiyməti əvvəlki aya nisbətən dəyişməyərək 352 ABŞ dolları, fosfor gübrəsinin qiyməti 2.7% azalaraq 478 ABŞ dolları olmuşdur. Kalium gübrəsinin qiyməti isə 4.1% artaraq 293 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.

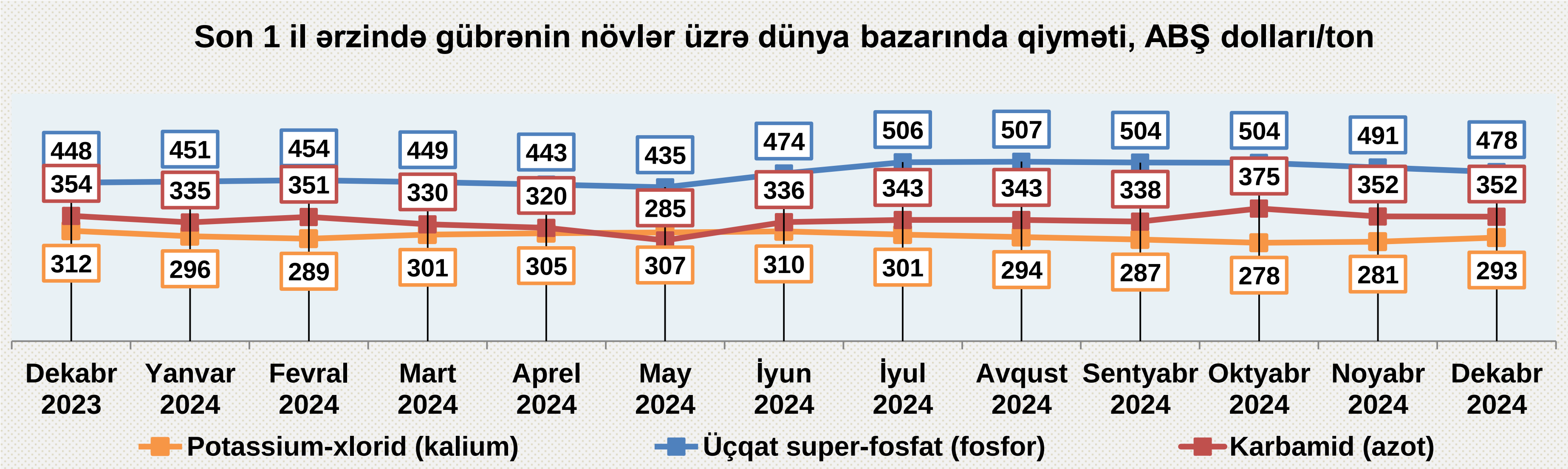

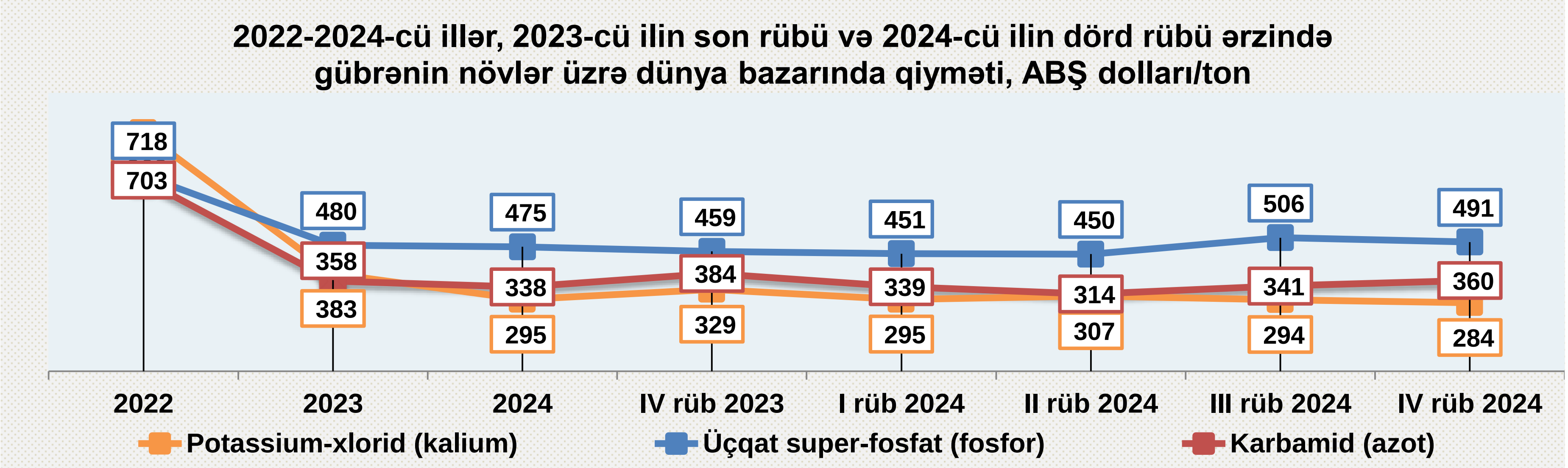

Mənbə: https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets

Əlaqə:

(+994 12) 599-08-88
https://atm.gov.az/az/
https://agroeconomics.az/
info@atm.gov.az
Süleyman Vəzirov küçəsi, 91
AZ 1025 Bakı, Azərbaycan

AQRAR TƏDQİQATLAR MƏRKƏZİ